

Članak visokog predstavnika, Paddy Ashdowna: “Vrijeme je za istinu o javnom RTV sistemu”

Što se više govori o javnom rtv sistemu u ovoj zemlji to pitanje postaje sve zbumujuće. Vama, građanima ove zemlje, može se oprostiti što se pitate šta se zaista događa.

Vrijeme je da se kaže istina o tome šta je ovdje stvarno u pitanju. Javni emiteri se suočavaju sa finansijskom propašću. I ukoliko ne riješe probleme to može uticati na vaš odnos sa Evropskom unijom. Morate znati zašto je to tako.

Sistem javnog emitiranja predstavlja važnu instituciju u svakoj evropskoj zemlji. Njegova uloga je, bez obzira na to, da informira i služi javnosti na način na koji to komercijalni emiteri ne mogu.

Ali svako ko se sjeća koju su ulogu državne radio-televizijske stanice igrale u raspadu SFRJ i ratu u Bosni i Hercegovini smatra da je reforma javnog sistema emitiranja posebno značajna za budućnost ove zemlje.

Morate biti sigurni da javni emiteri neće nikada više biti korišteni za propagandu, promoviranje mržnje i podjele na nacionalnoj osnovi. I možete biti sigurni da i Evropska unija želi biti sigurna u to prije no što dopusti da Bosna i Hercegovina krene dalje putem ka Evropi.

Stoga, dopustite mi da razjasnim neke mitove koji su se nedavno pojavili u medijima.

Mit 1: PBS već ispunjava evropske standarde

Jedini standardi koji su sada bitni su uslovi koje je Evropska komisija postavila za dalju integraciju BiH u Europu.

Javni emiteri u BiH trebaju biti dio jedinstvenog sistema koji je održiv, finansijski i uređivački nezavisan te u skladu sa Daytonskim mirovnim sporazumom. To znači da moraju postojati zaštitne mјere da spriječe da emiteri ikad više budu iskorišteni za uništavanje zemlje.

U ovom trenutku vaši emiteri ne ispunjavaju ove standarde..

Mit 2: Međunarodna zajednica je odgovorna za sve probleme u javnom rtv sistemu

Ne morate tražiti dalje od Srbije da biste vidjeli da je javni rtv system u krizi uglavnom zbog istih razloga kao i PBS, uključujući politički uticaj, nedostatak održivog finansiranja, neefikasnost i prekobrojno osoblje. Razlika je u tome što RTS nema mogućnost da za to krivi međunarodnu zajednicu.

Došlo je do negativnih promjena u vašim javnim emiterima kao rezultat rata. Oni su prešli veliki put, a podrška međunarodne zajednice nije najmanje zaslužna za to.

Mit 3: Međunarodna zajednica je odgovorna za rješavanje problema u javnom sistemu emitiranja

Pogrešno. To je system emitiranja Bosne i Hercegovine i ničiji drugi. Odgovornost je uprave PBS-a i direktora da svoje troškove stave pod kontrolu i da primijene savremene profesionalne standarde. A odgovornost vaših političara je da ojačaju zakonodavni i regulatorni okvir koji omogućava održiv, finansijski i uređivački nezavisan javni rtv system u ovoj zemlji.

Mit 4: Međunarodna zajednica ne vodi računa o tome šta se događa sa javnim rtv sistemom

Ponovo pogrešno. Evropska unija je utvrdila da u reforme PBS-

a predstavlja uslov za integraciju u Evropu. Nećete doći u Evropu bez reforme.

Ali jedino održivo rješenje je da se vaše institucije slože i preuzmu odgovornost za to. OHR ne može reformirati PBS umjesto BiH ako BiH treba da ubijedi Brisel da ste ozbiljni u svojoj podršci ovim reformama.

Međunarodna zajednica je spremna da pomogne onima koji žele pomoći. BBC Consultancy pruža izvanredne profesionalne savjete PBS-u. Ali ako odbacite dobar savjet ne očekujte od nas da vam pružimo finansijsku pomoć. U narednih nekoliko dana Evropska komisija treba da razmotri da li da osigura 1,5 milion eura PBS-u. Ako uprava PBS ne uspije da ih ubijedi da novac neće biti uludo utrošen, BiH će izgubiti taj novac.

Mit 5: Predložena reforma je zavjera između OHR i domaćih vlasti da ušutkaju FTV prije općinskih izbora naredne godine

Jedna od manje atraktivnih strana javne debate u Bosni i Hercegovini je u tome što u fazi kada ostanu bez argumenata ljudi pokušavaju diskreditirati predlagače dotičnog projekta tako što ih (anonimno) optužuju za kriminal ili političke manipulacije.

Vaši domaći političari i parlamenti s pravom imaju svoju ulogu u provođenju reforme zakonodavne i regulatorne strukture PBS-a, kao što je to praksa i u bilo kojoj drugoj evropskoj demokratskoj državi. OHR im u tome pruža pomoć putem izrade nacrta prijedloga zakona. Međutim, domaći političari i parlamenti, a ne neko drugi, će imati zadnju riječ u pogledu bilo kojeg zakona vezanog za ovu reformu.

Mit br. 6: Javni RTV sistem ne treba smanjiti troškove i broj zaposlenih da bi preživio, samo mu je potrebno više sredstava.

Zašto biste vi, građani, morali plaćati više novca ljudima koji su pokazali tako malo spremnosti da ga odgovorno troše?

Rukovodstvo PBS je napravilo milionski dug za Bosnu i Hercegovinu. Sada kažu kako žele još novaca. To je skandal.

PBS-u nije potreban bolji sistem financiranja. Prioritet je da vaši emiteri smanje svoje troškove. Ukoliko to ne urade predstoji im kolaps – stvari su tako jednostavne. RTRS donosi neke teške odluke, uključujući i odluke o smanjivanju broja zaposlenih. FTV i PBS to ne rade. Javna je tajna da postoji veliki broj ljudi na Federalnoj TV koji se nikada i ne pojavljuju na poslu. Zašto biste vi plaćali za njih?

Mit br. 7: OHR će SFOR-u prodati "Sivi dom"

OHR neće nikome prodati "Sivi dom". Smatramo da nije ekonomski isplativo obnavljati zgradu koja je bila namjenjena drugačijoj eri elektronskih medija i da bi bilo bolje iseliti se iz te zgrade. Međutim, da li ćete to uraditi ne zavisi od nas nego od rukovodstva PBS-a i vaših parlamenata.

Dozvolite mi da budem jasan. BiH se suočava sa izborom. Provesti reformu sada, dobiti evropsku podršku za vaše emitere i ispuniti evropske uslove za dalju integraciju ili odložiti proces reforme, izgubiti 1,5 miliona eura pomoći, gledati kolaps vaših emitera i uputiti jasan signal Evropi – signal da niste zainteresirani.